

Magozwe

- Lesley Koyi
- Wiehan de Jager
- Yvonne Mulovhedzi
- Venda
- Level 4

Doroboni ya Nairobi, kule na hayani kha vhutshilo ho thogomeliwa, ho vha vha hu tshi dzula vhaṭhannga vha sina mahaya vho vha tshi tangedza duvha linwe na linwe samusi li tshi ḡa. Duvha linwe nga matsheloni vhatukana vho vha tshi khou vhekanya dzithovho dzavho musu vha tshi vuwa vhusikuni hu no rothola maguvhani. U tuwisa phepha vho vha tshi funga mulilo nga mashika. Kha vhatukana a vha ho vha ho vha hu na Magozwe. O vha e mutukusa kha vhothe.

Musi vhabebi vha magozwe vha tshi lovha, o vha a na minwaha mitanu. O ya a dzula na malume wawe. A vha munna vho vha vha sina ndavha na nwana, vho vha vha sa fhi Magozwe zwiliwa zwo linganaho. Vho ita uri Magozwe a ite mishumo minzhi I no vhavha.

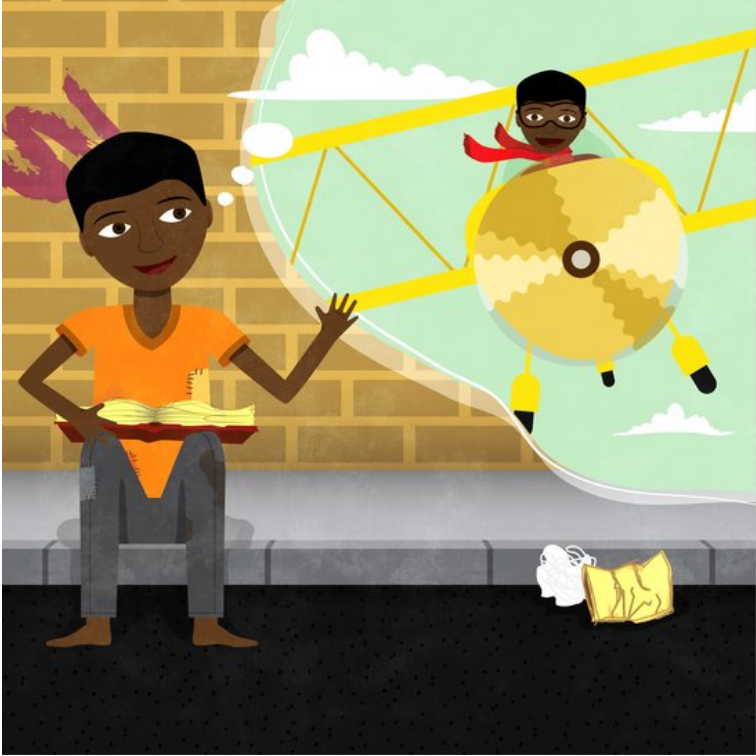
Arali Magozwe a n̄ununa kana a vhudzisa, malume wawe vha do mu rwa. Musi Magozwea a tshi vhudzisa uri a nga ya tshikoloni, malume wawe vho mu rwa vha ri,” U tshi ḡaela nga maanda u guda zwinwe zwithu.” Nga murahu ha minwaha miraru ya u tambudziwa Magozwe a shavha kha malume. A thoma u dzula tshiḡaraḡani.

Vhutshilo ha tshitaratani ho vha hu tshi vhavha na vhathangga vhanzhi vho vha tshi tambula u wana zwiliwa, tshinwe tshifhinga vho vha tshi fariwa, tshinwe tshifhinga vha tshi rwiwa. Musi vha tshi lwala, ho vha hu sina thuso. Vhothe vho vha vha tshi thembela kha tshelede thukhu ine vha i wana kha u hambela, na u rengisa mapulasitiki, zwishumiswa futhi. Vhutshilo vho vha vhu tshi kondesa nga uri nndwa na vhanwe vhane vha toḡa u vhusa tshipida tsha dorobo dzo vha dzi hone.

Linwe duvha Magozwe o vha a tshi khou pala kha tshifaramashika, a wana bugu yo thathekanaho ya nganea ya kale. A i kunakisa nga u bvisa mashika khayo a i dzhenisa kha saga jawe. Duvha linwe na linwe a tshi fhedza u dzhia bugu a sedza zwifanyiso. O vha a sa koni u vhala maipfi.

Zwifanyiso zwo amba nganea ya muthannga o hulaho a vha mufhufhuisa mabufho. Magozwe o vha na dzangalelo la u fhufhisa mabufho. Tshinwe tshifhinga, o di humbula sa muthanga ane a vha kha nganea.

Ho vha hu tshi khou rothala Magozwe o vha o ima tshitaratani a tshi khou humbela. Munna o ya khae. “Ndaa, ndi nne Thomas. Ndi shuma tsini na fhanu, fhethu hune wanga wana zwiliwa, ha amba munna. Vha sumba nndu ya ṭaḁa i re na thanga ya lutombo, “Ndi a kholwa u do ya fhala u wana zwiliwa?” a vhudzisa .Magozwe a sedza munna, na nndu.” Thamusi,” a ralo, a mbo di tuwa.

Murahu ha minwedzi i tevhelaho vhathanga vha sina haya vha dowela u vhona Thomas. O vha a tshi funa u amba na vhathu zwihulu vhathu vha no dzula zwitaratani. Thomas o vha a tshi thetshelesa nganea dza matshilo a vhathu. O vha o diimisela na u kondelela a sa semani kana u sa thonifha. Vhanwe vhathanga vha thoma u ya kha ndu ya ṭada na lutombo u ri vha wane zwiliwa zwa tshiswiṭulo.

Magozwe o vha o dzula kha guvha a tshi khou sedza bugu yawe ya zwifhanyiso musi Thomas a tshi dzula tsini nae. “Nganea i amba nga mini?” ha vhudzisa Thomas. “Ndi nga ha muthannga we a vha mufhifhisi wa bufho,” ha fhindula Magozwe. “Dzina la muthannga ndi nnyi?” hu vhudzisa Thomas. “A thi dvhi, a thi koni u vhala,” ha amba Magozwe a tshi ambela fhasi.

Musi vha tshi tangana, Magozwe a thoma u amba nga nganea yawe kha Thomas. Yo vha mafhungo a malume wawe na uri mulandu wawe o shavha. Thomas ha ngo amba nga maanda, fhedzi a si vhudze Magozwe uri a ite mini, a dzula a tshi khou thetshelesa zwavhudi. Tshinwe tshifhinga vha do amba vha tshi khou la ndunai ine ya vha na thanga ya lutombo.

Tshifhinga tshe Magozwe a vha ena minwaha ya fumi. Thomas o mufha bugu ntswa ya nganae. Yo vha i tshi khou amba nga muthannga wa mahayani wea hula a vha mutambi wa bola. Thomas a vhalela Magozwe nganae yeneyo lunzhi lunzhi u swika linwe duvha a tshi ri, “Ndi vhona u nga ndi tshifhinga uri u ye tshikoloni u gude u vhala. U zwi vhona hani?

Magozwe a hambula nga fhethu huswa na uya tshikoloni. Thamusi malume wawe vho vha vha tshi khou amba ngoho ha ngo talifha uri a kone u guda tshithu? Thamusi vha murwa kha bulege iyo ntswa? o vha a tshi khou ofha."Khamusi ndi khwine u dzula zwitaratani," a hambula.

U vhudza Thomas nga zwine a zwi ofha. Tshifhinga tshothe munna, o mu khuthadza uri vhutshilo vhu nga vha khwine kha bulege ntswa.

Zwino Magozwe a swielelwa kha lunwe lufhera nduni ine ya vha na thanga ya ṭaḁa. O shumisa lufhera na vhanwe vhathannga vhavhili. Vhothe vho fhelela vho vha vha vhathannga vha fumi vha tshi dzula kha nduni yeneyo. Vhothe na Mmane Cissy na munna wawe, mmbwa tharu, tshimange na mbudzi ya kale.

Magozwe a thoma tshikolo zwi tshi konḡa. O fanela u shuma, zwi hulwane u lingana na vhanwe. Tshinwe tshifhinga a tshi toda u litsha. Fhedzi a humbula nga mufhufhisi na mutambi wa bola kha bugu ya nganea. U fana navho a si fhele mbilu.

Magozwe o vha o dzula mutani nduni ire na thanga dala, a tshi khou vhala bugu i no bva tshikoloni. Thomas a da a dzula tsini nae. “NganaeiI amba nga ha mini?” a vhudzisa Thomas. “I amba nga muthannga we a vha mudededzi.” a fhindula Magozwe. “Dzina la muthannga ndi nnyi?” ha vhudzisa Thomas. “Dzina lawe ndi Magozwe,” ha amba Magozwe a tshi khou nwenwela.

Storybooks South Africa

global-asp.github.io/storybooks-southafrica

Magozwe

Written by: Lesley Koyi

Illustrated by: Wiehan de Jager

Translated by: Yvonne Mulovhedzi

This story originates from the African Storybook (africanstorybook.org) and is brought to you by [Storybooks South Africa](https://global-asp.github.io/storybooks-southafrica) in an effort to provide children's stories in South Africa's many languages.

This work is licensed under a Creative Commons
[Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).